

Drie zienswijzen nader bekeken richting gewenst gedrag van je hond.
'de voor- en nadelen op een rij'

Samenvatting en interpretatie van 'Plenty in Life is Free' door Carolien Ziel 30-8-2018

In februari 2018 gaf Kathy Sdao een interessant seminar over het bekrachtigen en corrigeren van gedrag. Op dat seminar keek ze regelmatig terug naar haar boek uit 2012 'Plenty in Life is Free'. ISBN 978-1617810-64-0. In haar boek beschrijft Kathy Sdao haar vraagtekens rondom NILIF en geeft een andere omgangsmanier voor training en opvoeding. Hieronder volgt mijn samenvatting en interpretatie daarvan.

Inleiding:

NILIF (Nothing In Life Is Free) is een manier van omgang met je hond waarbij de hond geen onverdiende aandacht krijgt. Alle beloning die wordt gegeven is ná het juist uitvoeren van een opdracht. De hond krijgt alleen verdiende beloning. Mede door inzicht bij de schrijver zelf met eigenschappen als perfectionisme en 'het willen controleren' kwam ze op vraagtekens bij NILIF. NILIF botst met de filosofie die de schrijver in haar psychologische ontwikkeling vanuit een religieuze achtergrond (Rooms-Katholiek en Boeddhistisch) heeft ontwikkeld. Ze pleit voor een geweldloze filosofie gebaseerd op affectie. Ook ziet zij dat de meeste klanten op allerlei momenten aandacht willen geven aan hun hond omdat ze behoefte hebben aan een diepere affectieve relatie. Een 'echte' relatie, gebaseerd op affectie blijft bij NILIF buiten beeld. Zeker bij mensen die zich strikt aan de regels houden blijkt dat NILIF geen vreugde geeft. NILIF levert het probleem op van een arme relatie waar niet die diepere laag van affectie in zit. Ook de hond wil sociaal contact. De hond wil een samenwerkend partnerschap en gedeelde vreugde. Samenwerken, affectie en compassie is een gezamenlijke behoefte, dat gaat voorbij aan het systeem van NILIF en zit op een dieper niveau.

De zwakte van NILIF:

- Dominante roedelleider met dwang is niet nodig. Schrijver gelooft in het evolutie idee dat 15.000 jaar geleden de hond en de mens elkaar hebben gevonden als aanvulling op hun eigen leven. De hond vond voedselresten (beloning) en de mens kreeg bescherming en waarschuwing voor onraad. Dat de hond op eten afkwam maakt voer geschikt om beloningsgericht te gaan trainen. Wat willen ze ervoor terug: goede verzorgers, toegewijde leraren van de afhankelijke honden. Als je ervan uitgaat dat de mens de hond heeft gevangen en die is gaan temmen met macht dan zou NILIF kunnen werken.
- Dwang is niet nodig: In de methode met fysieke dominantie is de trainer superieur. Bij de NILIF-methode leeft de hond in een onderwerpende situatie waarbij goed opgevolgd gedrag beloning oplevert. Bij beide methoden is controle op de hond. Echter de hond en de mens hebben behoefte aan communicatie. De hond heeft het niet nodig met dwang tot goed gedrag te komen.
- NILIF uitgevoerd door alle gezinsleden geeft de hond geen kans zelfstandigheid te ontwikkelen want de hond is steeds zoekende naar de beloning. Het gevolg is te grote sociale afhankelijkheid en krachteloosheid. Als de hond op eigen initiatief sociaal contact zoekt ervaart die frustratie omdat er niet op wordt ingegaan.

Drie zienswijzen nader bekeken richting gewenst gedrag van je hond.
'de voor- en nadelen op een rij'

- Negatieve bekrachtiging mogelijk als zijeffect van een NILIF. Een hond strak in het regime van NILIF wordt plezier onthouden. De hond gaat goed gedrag uitvoeren om te vluchten van het onprettige 'niet kunnen krijgen van de beloning'.
- Bij eigenaren waarbij NILIF niet lukt krijgt de eigenaar een schuldgevoel dat die het niet kan.
- Bij eigenaren die willen controleren neemt het de affectie met de hond weg.
- NILIF wringt met klassiek conditioneren waarbij de beloning contingent is aan de prikkel waarop je traint. De eigenaar kan zeggen 'hoeft hij dat niet te verdienen?'. Dat is voor de eigenaar onduidelijk.
- Gewenst gedrag komt in de ongewenste gedragsketen. Hond vraagt ongewenst aandacht, moet bijvoorbeeld eerst zitten en dat wordt beloond. Daarmee leert de hond te gaan zitten om aandacht te vragen en Zit! is dan gekoppeld in de aandachtvragende keten.
- Ongewenst gedrag kan worden bekrachtigd. Zit! is een veel beloond gedrag. Als de hond moet gaan zitten nadat die bijvoorbeeld aandacht heeft gevraagd en de Zit! wordt gelijk beloond dan zit de beloning te vlot op het ongewenste gedrag en wordt het ongewenste gedrag onbedoeld bekrachtigd.

Voordeel NILIF:

De eigenaar leert met bekrachtiging om te gaan bij gewenst gedrag.

De 'See Mark And Reward Training':

De schrijver stelt een ander protocol voor met hetzelfde doel de hond tot gewenst gedrag te krijgen: bekrachtig gedrag dat je wilt zien.

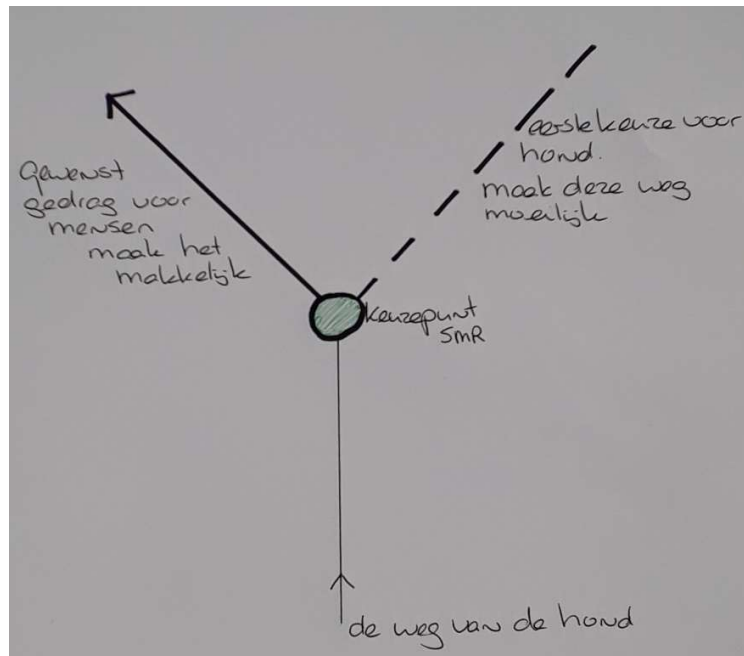
Ze gebruikt het principe SMART x 50 (See Mark And Reward Training).

In dit protocol zorgt de eigenaar ervoor 50 keer per dag het juiste gedrag van de hond te zien, te markeren en te belonen. Goed gedrag zoals kalmte en gecontroleerde acties. Precies op het moment dat de hond het gewenste gedrag vertoont wordt dat herkenbaar gemaakt met bijvoorbeeld een beloningswoord of clicker. Na de goed getimedemarkering van goed gedrag komt er een waardevolle en gepaste beloning. Omdat de hond vanuit de domesticatie gevoelig is voor voer integreert de hond het gewenste gedrag in zijn repertoire. Met SMART x 50 bouw je aan rijk contact en aan vertrouwen. De wederzijdse energie gaat in gewenst gedrag. Gedrag wordt frequent uitgevoerd, beter verankerd en blijft langdurig bestaan. De eigenaar leert te kijken naar het gedrag van de hond en daar het goede uit te halen.

Hoe:

Controleer de omgeving van de hond. Zorg dat je als het ware de pedagoog en binnenhuisarchitect bent. De 'pedagoog' door de weg naar goed gedrag simpel te maken. De binnenhuisarchitect door de weg naar het ongewenste gedrag moeilijk te maken. Door deze manier met SMART is de hond verantwoordelijk voor zijn eigen goede gedrag want goed gedrag loont. Zorg ervoor dat de verschillende keuzeopties klein zijn. Gebruik SMART na het geven van een opdracht, bij dagelijkse gedragingen en ook bij dingen die in de omgeving van de hond gebeuren. Op ieder moment dat de hond gewenst gedrag heeft. En dat, bij wijze van spreken, 50 keer per dag.

Drie zienswijzen nader bekeken richting gewenst gedrag van je hond.
'de voor- en nadelen op een rij'

Wat te doen met ongewenst gedrag? Je probeert ongewenst gedrag dat ongevaarlijk is te negeren. Ongewenst gedrag dat gevaarlijk is voorkomen. Als binnenhuisarchitect pas je de omgeving aan.

Bij NILIF krijgt de hond beloning na uitvoeren van een opdracht.
Bij SMART krijgt de hond beloning bij gewenst gedrag.

Hulpmiddel:

- Het vinden van jouw markeerpunt van goed gedrag is als je een denkbeeldige foto maakt van het gewenste gedrag. Wat de eigenaar wil leren is kennis van timing en welke markeerders ze kunnen gebruiken. Markeerders zoals: beloningswoord, click, fluit of lichaamstaal. De hond leert dat het signaal het moment is van het goede gedrag. Het signaal (de overbruggingsprikkel) leidt tot een prettige emotie.
- Gedrag dat de hond graag doet als bekrachtiger gebruiken voor gedrag met minder waarde. Dit is bekend als het Premack-principe. Bijvoorbeeld: de pup eerst laten plassen in de tuin en daarna spelen.

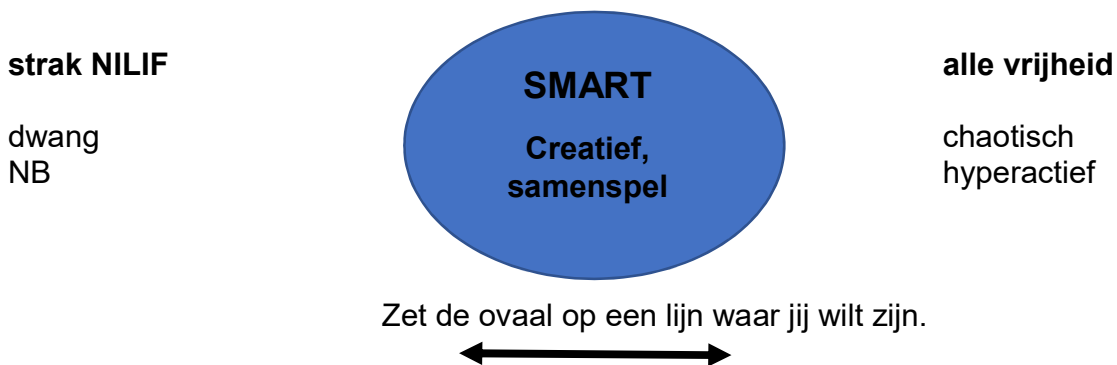
SMART levert voor mens en hond een winsituatie op. Dat werkt stimulerend en is voor beiden leuk vanwege de samenwerking en het partnerschap.

In de loop van het boek komt de schrijver nog terug op NILIF. Maar blijft twijfelen over het gebruik van dit gedachtenmodel. NILIF zoals het nu is heeft ze zeker afgezworen. Ze formuleert een nieuwe stelling die minder star en rigide is. STILAFSA. (Some Things

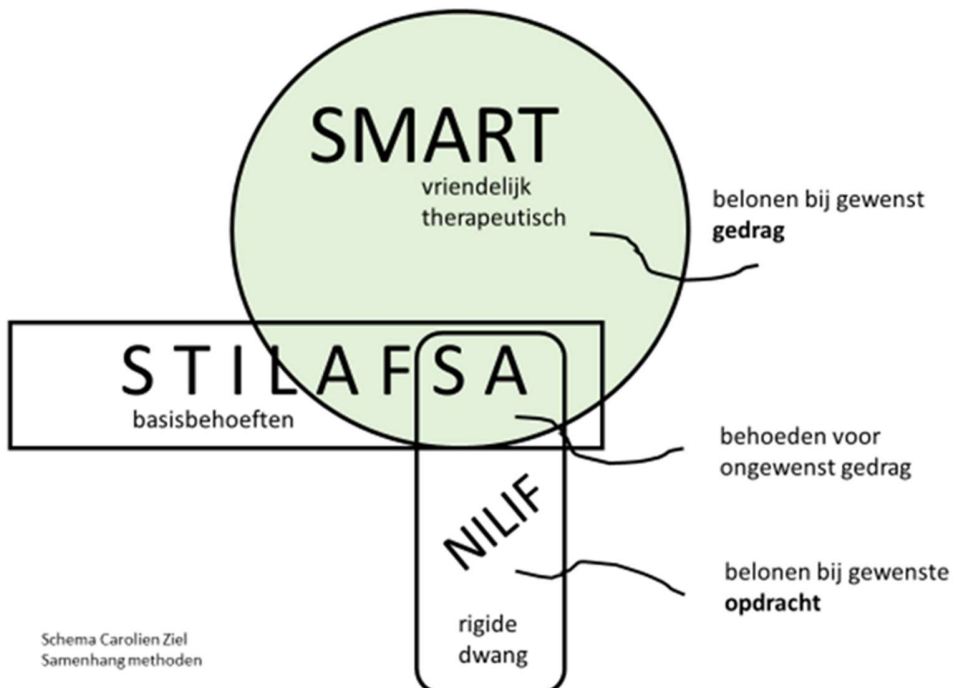
Drie zienswijzen nader bekeken richting gewenst gedrag van je hond.
'de voor- en nadelen op een rij'

In Life Are Free Some Aren't.) NILIF toepassen en daarbij letten op wat vrij verkrijgbaar voor de hond (STILAF): lucht, water, minimale hoeveelheid voer, geschikte temperatuur, veiligheid, goede slaappleaats, rusttijd, vriendschap en sociaal contact. Niet vrij (SA) is bijvoorbeeld dwingend gedrag.

Mijn idee: Bij momenten van dwingend gedrag kan je STILAFSA gebruiken. Wel blijft het probleem dat de beloning van de uitgevoerde opdracht niet te vlot op het ongewenste (dwingende) gedrag mag komen. Omdat dan het gewenste gedrag in de ongewenste gedragsketen komt.

In een ander schema laat ik de samenhang tussen SMART, STILAFSA en NILIF zien.

Drie zienswijzen nader bekeken richting gewenst gedrag van je hond.
'de voor- en nadelen op een rij'

Het resultaat van het STILAFSA protocol is dat er meer ruimte voor affectie is tussen de trainer en de hond. Voor mensen werkt dat therapeutisch omdat aandacht en aanraken van de hond prettig is en mogelijk is binnen dit protocol.

Appèl:

SMART x 50 toepassen stimuleert tot observeren van je hond vanuit het 'nu'.
STILAFSA in gebruik door mensen die willen vasthouden aan NILIF. De mildere vorm met meer onderlinge affectie.

Kritische noot Carolien Ziel: Het boek kent een brede religieuze uitleg. Er zijn helaas geen schema's gebruikt en het boek kent veel herhalingen.
Positief: met meerdere voorbeelden de essentie toegelicht brengt de schrijver je naar hetzelfde inzicht.

Carolien Ziel.

Eigenaar hondengedragpraktijk Dogharmony in Emmen.

www.dogharmony.nl

06 47 158 464

Gedragstherapeut aangesloten bij NVGH en accreditatie bij SPPD.

